

॥ ಶ್ರೀಃ ॥

॥ ಶ್ರೀಹರಿಶ್ವರಣಮ್ನುಃ ॥

॥ ಕನೀನಃ ಪರಃ ಸರ್ವೋತ್ತಮೋ ಬಾದರಾಯಣಃ ॥

- ಶ್ರೀ ಪಂಡಿತ ಆನಂದತೀರ್ಥಾಚಾರ್ಯಃ

ಆತ್ಮಕೂರು, ಆಂಧ್ರಪ್ರದೇಶ

ಶ್ರೀಮದಾನಂದತೀರ್ಥ ಭಗವತ್ಪಾದರು 'ಕರ್ಮನಿರ್ಣಯ' ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ "ಅತೀದು ಶಕ್ರಪಿಪತ" ಎನ್ನುವ ಶ್ರುತಿಯಲ್ಲಿಯೆ "ಭಿನತ್ ಕನೀನ ಓದನಂ ಪಚ್ಯಮಾನಂ ಪರೋಗಿರಾ" ಎಂಬ ಶ್ರುತಿ ಭಾಗಕ್ಕೆ "ಅಭಿನದ್ ಭಗವಾನ್ ಕಾನೀನೋ ಬಾದರಾಯಣಃ" ಎಂಬುದಾಗಿ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಗೈದಿರುವರು. (ಕರ್ಮನಿರ್ಣಯಃ - ದಶಪ್ರಕರಣಾನಿ - ೪ನೇ ಸಂಪುಟ - (Vol. IV) ಶ್ರೀಮಧ್ವರಾದ್ವಾಂತ ಸಂವರ್ಧಕ ಸಭಾ ಪ್ರಕಟಣೆ - ಪುಟ ೮೪ ನೋಡಿ). ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ವಜ್ಞರಾದ ಶ್ರೀಮಟ್ಟೀಕಾಕೃತ್ಪಾದರು "ಕಾನೀನ" ಶಬ್ದಕ್ಕೆ ಟೀಕೆ ಬರೆಯುತ್ತ "ಕನ್ಯಾಯಾಃ ಕನೀನಚ | ವೃದ್ಧಭಾವತ್ವಾಂದಸಃ | ಅಪತ್ಯತ್ಯೋಕ್ತ್ಯಾ ಪ್ರಾಪ್ತಂ ಪ್ರಾಕೃತತ್ವಭ್ರಾಂತಿಮಪಾಕರ್ತುಂ ಪರ ಇತ್ಯುಕ್ತಮ್ ||" ಎಂದು ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಡಿಸಿರುವರು. (ಪೂರ್ವೋಕ್ತಗ್ರಂಥದ ಪುಟ ೮೪ ನೋಡಿ). ಈ ಟೀಕೆ ವಚನಕ್ಕೆ ವಿವರಣೆಯನ್ನು ನೀಡುತ್ತಾ ಶ್ರೀಮದ್ರಾಘವೇಂದ್ರ ತೀರ್ಥರು ತಮ್ಮ 'ಭಾವದೀಪ'ದಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ಹೇಳಿರುವರು :

“ಕನೀನ ಇತ್ಯಸ್ಯಕಾನೀನ ಇತ್ಯುಕ್ತಿಂ ಸಾಧಯತಿ - ಷಟ್ಕನ್ಯಾಯಾ ಇತಿ |  
 ಕನ್ಯಾಶಬ್ದಾದಪತ್ಯರ್ಥೇ ಪರಃ ಪ್ರತ್ಯಯಃ ; ಕನ್ಯಾ ಪದಸ್ಯಕನೀನಾದೇಶ್ಚ  
 ಭವತೀತಿ ಸೂತ್ರಾರ್ಥಃ | ತರ್ಹಿತದ್ವಿತೀಪಚಾಪಾದೇಃ ಇತಿ ವೃದ್ಧಾಭಾವಂ |  
 ಮಂತ್ರೇಕಠಂ ಕನೀನ ಇತ್ಯುಕ್ತಿರಿತ್ಯತ ಆಹ - ವೃದ್ಧ ಭಾವ ಇತಿ ಅಪತ್ಯತ್ಯೋಕ್ತಿಃ |  
 ಧಾಂದಸ ಕನೀನ ಶಬ್ದೇನೇತಿ ಭಾವಃ | ತಥೇತಿ |  
 ಪ್ರಾಕೃತತ್ವಭ್ರಮನಿರಾಸೋ ಯಥಾ ಭವತಿ ತಥೇತ್ಯರ್ಥಃ ||”

-(Ibid - 1972 Edn. Page - 84)

ಇಲ್ಲಿ ಸರ್ವಜ್ಞಕಲ್ಪರಾದ ಶ್ರೀ ಟೀಕಾಚಾರ್ಯರು ಉದಹರಿಸಿದ "ಕನ್ಯಾಯಾಃ ಕನೀನಚ" ಎಂಬ ಪಾಠನಿ ಸೂತ್ರದಲ್ಲಿ "ಯೋಗ ವಿಭಾಗಾದಿಷ್ಟಸಿದ್ಧಿಃ" ಎಂಬ ವ್ಯಾಕರಣ ಪರಿಭಾಷಾನುಸಾರವಾಗಿ "ಕನ್ಯಾಯಾಃ" ಎಂದೂ ಮತ್ತು "ಕನೀನಚ" ಎಂದೂ ಪಾಠನಿ ಸೂತ್ರವನ್ನು ಎರಡಾಗಿ ವಿಭಾಗ ಮಾಡಬೇಕು. ಇದರಲ್ಲಿ ಮೊದಲನೆ "ಕನ್ಯಾಯಾಃ" ಎಂಬ ಯೋಗಕ್ಕೆ ಅಂದರೆ ಸೂತ್ರಕ್ಕೆ ಅಪತ್ಯಾರ್ಥದಲ್ಲಿ 'ಕಾನೀನ' ಶಬ್ದವು ಸಿದ್ಧಿಸುವುದು, ಇಲ್ಲಿ ಕಾನೀನಃ : ಅಂದರೆ ಕರ್ಣ ಎಂದರ್ಥ. ಕೆಳಸೂತ್ರದಿಂದ ಮೇಲಿನ ಸೂತ್ರಕ್ಕೆ ಕನೀನ ಎಂಬ ಪದವನ್ನು ಅನುವೃತ್ತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದು. ಇದನ್ನೇ ಅಪಕರ್ಷಾನುವೃತ್ತಿ ಎಂದೆನ್ನುವರು. In rare cases, it is taken backwards in a sutra work from a subsequent rule to a previous rule when it is called 'ಅಪಕರ್ಷಾನುವೃತ್ತಿ', ಈ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನವು ಅಪತ್ಯಾರ್ಥದಲ್ಲಿ ಕುಂತೀಗರ್ಭ ಸಂಜಾತನಾದ ಕರ್ಣನ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸರಿಹೋಗುವುದು. ಕಾನೀನಃ = ಕರ್ಣಃ || ಆದರೆ, ಅಗಣ್ಯಗುಣ ಮಂಡಿತನು, ಸರ್ವೋತ್ತಮನಾದ ಶ್ರೀ ವೇದವ್ಯಾಸರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ "ಕನೀನಚ" ಎಂಬ ಸೂತ್ರವನ್ನು ಯೋಜನೆ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು. ಇಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಸ್ವಾರ್ಥದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರವೇ

ತದ್ವಿತ ಪ್ರತ್ಯಯವು ಬರುವುದು. ಅಪತ್ಯಾರ್ಥದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲವೇ ಅಲ್ಲ. ಆದಕಾರಣ "ಕನೀನ ಏವ ಕಾನೀನಃ" ಎಂದು ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಸಬೇಕು. ಸರ್ವಜ್ಞಕಲ್ಪರಾದ ಶ್ರೀಮತ್ ಟೀಕಾಕೃತ್ವಾದರು ಇಂತಹ ರಹಸ್ಯಾಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನೇ ಹೃದಯದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು "ಕನ್ಯಾಯಾಃ ಕನೀನಚ" ಎಂಬ ಪಾಠಸೂತ್ರವನ್ನು ದಾಹರಿಸಿರುವರು. ಶ್ರೀ ಟೀಕಾರಾಯರ ಹೃದಯವು ಶ್ರೀ ವೇದವ್ಯಾಸರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅಪತ್ಯಾರ್ಥವು ಅಲ್ಲವೇ ಅಲ್ಲ. ಕೇವಲ "ಸ್ಮಾರ್ಥ"ದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರವೇ ಎಂದು ಶ್ರೀ ಜಯತೀರ್ಥ ಶ್ರೀಮಚ್ಚರಣರ ಆಕೂತವು. ಈ ರಹಸ್ಯವನ್ನೇ ಮನಸ್ಸಿನಟ್ಟುಕೊಂಡು ಶ್ರೀಮನ್ಮಾಂತ್ರಾಲಯ ಪ್ರಭುಗಳು ಈ ಋಗರ್ಥವನ್ನೇ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಸುತ್ತಾ "ಕನೀನಃ ಪರಃ ಸರ್ವೋತ್ತಮೋ ಬಾದರಾಯಃ" ಎಂದು ಸುಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿರುವರು. (ಪೂರ್ವೋಕ್ತ 1972 Edn ಪುಟ 85 ನೋಡಿ ) ಅಂದರೆ "ಕನೀನಃ ಕಮನೀಯೋ ಭವತಿ" ಎನ್ನುವ ನಿರುಕ್ತಶಾಸ್ತ್ರವಚನಾನುಸಾರವಾಗಿ "ಕನೀನಃ = ಕಮನೀಯಃ = ಅತ್ಯಂತ ಸುಂದರಾಕೃತಿಃ ಪರಃ ಸರ್ವೋತ್ತಮೋ ಬಾದರಾಯಣಃ" ಎಂಬುದಾಗಿ ಶ್ರೀಮನ್ಮಧ್ವರಾಯರ ಆಶಯವೆಂದು ಶ್ರೀಟೀಕಾಕೃತ್ವಾದರ ಹಾರ್ದವೆಂದು ಶ್ರೀ ಮಂತ್ರಾಲಯ ಪ್ರಭುಗಳ ಅಭಿಪ್ರಾಯವು.

ಈ ವಿಷಯವನ್ನೇ ಪುನಃ ನಿರ್ಧಾರಣೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಅವ್ಯವಹೀತ ಕರ್ಮನಿರ್ಣಯೋದಾಹೃತ "ಅರ್ಭಕೋಸಕುಮಾರಕೋ" ಎನ್ನುವ ಮಂತ್ರವನ್ನು ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಸುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಟೀಕಾಕೃತ್ವಾದರು "ನ ಕುಮಾರಕೋ ನಕಸ್ಯಾಪ್ಯಪತ್ಯಮ್" ಎಂಬುದಾಗಿ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಸಿ ಸಾತ್ವಿಕ ಜನರನ್ನನುಗ್ರಹಿಸಿದರು (Ibid - Page - 85 ) ಈ ಪರಮ ರಹಸ್ಯವಾದ ಶ್ರೀ ಟೀಕಾಕೃತ್ವಾದರ ವಚನವನ್ನು ವಿವರಣೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಶ್ರೀ ಮಂತ್ರಾಲಯ ಪ್ರಭುಗಳು 'ಕನೀನ ಶಬ್ದೋ ವ್ಯಾಸ ಉಪಚರಿತಃ ಪ್ರಕಾರಾಂತರೇಣವಾನಿರ್ವಕ್ತುಃ ||' ಎಂದು ಸ್ಪಷ್ಟೀಕರಿಸುತ್ತಾ ಋಗರ್ಥದಲ್ಲಿ "ಯದ್ಯಾನ ಕುಮಾರಕಃ ನ ಕಸ್ಯಾಪ್ಯಪತ್ಯಭೂತಃ" ಎಂದು ನಿರೂಪಿಸಿರುವರು. ಏತಾವತಾ ಶ್ರೀ ವೇದವ್ಯಾಸರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅಪತ್ಯಾರ್ಥಕ ತದ್ವಿತ ಪ್ರತ್ಯಯವು ಬರುವುದೇ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಈ ಮೂರ್ವರ ನಿಶ್ಚಿತಾಭಿಪ್ರಾಯವು (ಮೆಲಿನ ವಿಷಯವನ್ನು "ದಶಪ್ರಕರಣಾನಿ" ಶ್ರೀಮನ್ಮಧ್ವರಾದ್ವಾಂತ ಸಂವರ್ಧಕ ಸಭಾ ೧೯೭೨ ಪ್ರಕಟಣೆ, ಕರ್ಮನಿರ್ಣಯ ಪ್ರಕರಣ ಪುಟ ೮೪, ೮೫, ೮೬ ನೋಡತಕ್ಕದ್ದು).

ಶ್ರೀಮನ್ಮಧ್ವಗುರುಗಳ "ಕಾನೀನೋ ಬಾದರಾಯಣಃ" ಎಂಬ ವಾಕ್ಯಗತ ಕನೀನ ಶಬ್ದವು ಕೇವಲ ಸ್ಮಾರ್ಥದಲ್ಲಿ ಪ್ರಯೋಗಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. "ಕನೀನ ಏವ ಕಾನೀನಃ" ಎಂಬುದಾಗಿ ಆ ವಾಕ್ಯಾರ್ಥವು. ಶ್ರೀ ಬಾದರಾಯಣರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ "ಕನ್ಯಾಯಾ ಅಪತ್ಯಂ" ಎಂದು ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಸಬಾರದು. ಅಪತ್ಯಾರ್ಥದಲ್ಲಿಯಾದರೆ ಶ್ರೀಮನ್ಮಹಾಭಾರತ ಶಾಸ್ತ್ರಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧವು. ಕಾರಣ ಪತಂಜಲ ಮಹಾಭಾಷ್ಯದಲ್ಲಿ "ಕನ್ಯಾಯಾಃ ಕನ್ಯೋಕ್ತಾಯಾಃ ಕನ್ಯಾಭಿಮತಾಯಾಃ ಸುದರ್ಶನಾಯಾಯದಪತ್ಯಂ ಸಕಾನೀನ ಇತಿ" (ಕನ್ಯಾಯಾಃಕನೀನಚ - ೪-೧-೧೧೬ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನೋಡಿ ) ಎಂದು ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರದೀಪಕಾರ ಶ್ರೀ ಕೈಯಟೋಪಾಧ್ಯಾಯನು "ಸುದರ್ಶನಾಯ ಇತಿ | ಪ್ರಕಟದರ್ಶನಾಯಾಃ ಅಗುಪ್ತತ್ವಾದಿತ್ಯರ್ಥಃ ಅನೈತ್ಯಾಹಃ || ಮುನಿದೇವತಾ ಮಹಾತ್ಮ್ಯಾದ್ವಾ ಪುಂಯೋಗೇಽಪ್ಯಕ್ಷತ ಯೋನಿರ್ಭವತಿ | ಯಥಾಕುಂತೀ ಮಂತ್ರಾಪೂತ ದಿನಕರೋತ್ಪಾದಿತಕರ್ಣಾಖ್ಯಪ್ರತ್ಯಾಪಿ ಪುನಃ ಕನೈವಾಭೂತ್ | ತದಪತ್ಯಂ ಕಾನೀನ ಶಬ್ದಾಭಿದೇಯಮ್ ||". ಇದನ್ನೇ ಪ್ರದೀಪೋದ್ಯೋತಕಾರನಾದ ಶ್ರೀ ನಾಗೇಶಭಟ್ಟನು ಸ್ಪಷ್ಟೀಕರಿಸಿದನು. ಅಂತತೋಗತ್ಯಾ ಮಹಾಭಾಷ್ಯಕಾರನಾದ ಪತಂಜಲಿ, ಶ್ರೀ ಕೈಯಟೋಪಾಧ್ಯಾಯ, ಶ್ರೀ ನಾಗೇಶಭಟ್ಟ "ಕಾನೀನಃ = ಕರ್ಣಃ" ಎಂದು ಉದಹರಿಸಿ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಸಿರುವರೇ ಹೊರತು "ಕಾನೀನೋವ್ಯಾಸಃ" | ಎಂದು ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಸಾತ್ವಿಕರು ಗಮನಿಸತಕ್ಕದ್ದು. ಇದೇ ವಿಷಯವನ್ನು ಶ್ರೀ ಭಾವಿ ಸಮೀರರು, ಅಸಮಸಮರಾದ ಶ್ರೀ ವಾದಿರಾಜತೀರ್ಥ ಪೂಜ್ಯ ಚರಣರು ಶ್ರೀಮಹಾಭಾರತ ತಾತ್ಪರ್ಯ ನಿರ್ಣಯ ಭಾವಪ್ರಕಾಶಿಕೆಯಲ್ಲಿ (೧೦-೪೭) ಹೀಗೆ ಸಾತ್ವಿಕ ಜನೋದ್ಧಾರಾರ್ಥವಾಗಿ ವಿಪುಲೀಕರಿಸಿದರು.

ಉತ್ತಾರಯಂತೀಮಘೇತ್ಯತ್ರ ಅಥ ತಬ್ಧೇನ ವಸಿಷ್ಠ ಯಾಜ್ಞವಲಕ್ಯಾದೀನಾಂ  
ಸದಸಿ ವಿವಾಹಹೋಮೇ ಕೃತೇ ಸತಿ ಪಿತೃವಸುಚಕ್ರವರ್ತಿನಾ, ಧಾರಾಪೂರ್ವಕಂ  
ದಾನಾಂತರಮಿತಿ ಭಾರತೇ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಕಥಾಂ ಸ್ಮಾರಯತಿ | ಏವಂಚ ಸಮುದ್ರಗಾಂ  
ಮಾರ್ತಾಂಡಸುತಾಂ ಯಮುನಾಂ ತಾರಯಂತೀಂ, ತಾಂ ಕನ್ಯಾಂ ಅಧಿಜಗಾಮೇತಿ

ಯೋಜನಾ || ತಸ್ಮಾತ್ "ಕಾನೀನೋವ್ಯಾಸ" ಇತಿ ಯದವಿದುಷಾಂ ವಚನಂ  
ತದ್ಭಾರತ ಕಥಾ ಪರಿಜ್ಞಾನ ತೂನ್ಯತ್ಯ ನಿಮಿತ್ತಮ್ | ವ್ಯಾಸಸ್ಯತುಜನ್ಮ  
ಭಾರತೋಕ್ತರಿತ್ಯಾ ಪರಮ ಸುತೋಭನ ಮೇವೇತಿ ಮಹಾಭಾರತ  
ತಾತ್ಪರ್ಯ ನಿರ್ಣಯ ಕೃತೋ ಭಾವಃ |'

(ಶ್ರೀವಾದಿರಾಜೇಯ ಗ್ರಂಥ ಪ್ರಕಾಶನ ಸಮಿತಿ ೧೯೫೨ ಪ್ರಕಟಣೆ ಪುಟ ೧೯೨ ಮತ್ತು ೧೯೩ ನೋಡಿ)

ಹೀಗಿರಲಾಗಿ ಸರ್ವೋತ್ತಮರಾದ ಶ್ರೀ ವೇದವ್ಯಾಸರಿಗೆ ಗರ್ಭವಾಸಾದಿ ಕ್ಲೇಶಗಳಿಲ್ಲ? "ಯಥಾ ನೃಸಿಂಹಾಕೃತಿ ರಾವಿರಾಸೀತ್" ಎಂಬುವ ನಿರ್ಣಯ ವಚನದಂತೆ ತಿಳಿಯತಕ್ಕದ್ದು. ವಸಿಷ್ಠ, ಯಾಜ್ಞವಲ್ಕ್ಯಾದಿಗಳ ಸಮಕ್ಷಮದಲ್ಲಿ ವಿವಾಹ ಹೋಮ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳನ್ನು ಸಾರವಾಗಿ ವಸು ಚಕ್ರವರ್ತಿ ಧಾರಾಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಪರಾಶರರಿಗೆ ಕನ್ಯಾದಾನ ಮಾಡಿದರೆಂಬುದಾಗಿ ಭಾರತಾಖ್ಯಾಯಿಕೆ ಉಂಟೆಂದು ಶ್ರೀಭಾವಿ ಸಮೀರರು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸುತ್ತಾ "ಕಾನೀನೋ ವ್ಯಾಸಃ (ಕನ್ಯಾಯಾ ಅಪತ್ಯಂ ಪುಮಾನ್) ಎಂದು ಅವಿದ್ವಾಂಸರಾದ ಮೂಢರು ಅರ್ಥಾತ್ ಕಾಸಿಕಾವೃತ್ತಿಕರನಾದ ಜಯಾದಿತ್ಯನು, ಅವನ ಅನುಯಾಯಿಗಳು ಭಾರತಕಥಾ ಪರಿಜ್ಞಾನ ತೂನ್ಯರು ಎಂದು ಆಕ್ಷೇಪಿಸಿದರು. ಶ್ರೀ ವೇದವ್ಯಾಸರ ಜನ್ಮ, ವಿವಾಹಾ ನಂತರವೇ ಜರುಗಿದೆ ಎಂದೂ; ಅದು ಪರಮ ಶೋಭನವೆಂದು ಶ್ರೀಮನ್ಮಹಾಭಾರತ ತಾತ್ಪರ್ಯ ನಿರ್ಣಯಕಾರರಾದ ಶ್ರೀಮದಾಚಾರ್ಯರ ಭಾವವು 'ಇದೇ' ಎಂಬುದಾಗಿ ಶ್ರೀ ಭಾವಿಸಮೀರರು ಸ್ಪಷ್ಟಗೊಳಿಸಿದರು.

ಆದರೆ ಕೆಲವು ಆಧುನಿಕರು ಭಾವಪ್ರಕಾಶಿಕಾ ಗ್ರಂಥೋಕ್ತ ಈ ಸಂದರ್ಭವನ್ನೂ ಪ್ರಕ್ಷಿಪ್ತವೆನ್ನುತ್ತಾರೆ. 'ಸತ್ಯವತಿ, ಪರಾಶರರ ವಿವಾಹವಾಗಿಲ್ಲ' ಎಂದೇ ಶ್ರೀಮನ್ಮಹಾಭಾರತೋಕ್ತಿ ಮತ್ತು ಸತ್ಯವತಿಯ ಕನ್ಯಾವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಶ್ರೀ ವೇದವ್ಯಾಸರು ಜನಿಸಿದರು ಎಂದು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸುತ್ತಿರುವರು. ಆದರೆ ಈ ವಾದವು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಇದು ದುರ್ವಾದ ; ಸಚ್ಚಾಸ್ತ್ರ ವಿರುದ್ಧ.

ಕಾನೀನೋ ನಹಿ ವೇದವಾದ ವಿದಿತೋ ವ್ಯಾಸಃ ಕನೀನೋ ಹರಿಃ' ಏವಂ ಮಧ್ವಗುರೋರ್ಮತಂ ತ್ರುತಿನುತಂ ಕೋ ವೇದ? ಭೋಲತ್ವಾಮೃತೇ || ಶುಕ್ಲಂ ಶ್ರೀಋಷಿ ಮಧ್ಯಗಂ ಹರಿಗುರೋರೇಕಾಂತ ಭಕ್ತಂ ಸದಾ ವಂದೇ ಭಾವಿ ಸಮೀರೇ ಕಲ್ಪಪದಪ ಶ್ರೀವಾದಿರಾಜಪ್ರಭೋಲಿ||' ಎಂದು ಶ್ರೀಭಾವಿ ಸಮೀರರನ್ನು ಸ್ತೋತ್ರಗೈದು ಭಕ್ತ್ಯಾಸಾಷ್ಟಾಂಗವೆರಗಿ ಸಾತ್ವಿಕರೆಲ್ಲರೂ ಧನ್ಯರಾಗುವುದು.

ಇಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೇ ಶ್ರೀವೇದವ್ಯಾಸರನ್ನು "ತಥಾಹಿ-ಆಪಾಂತರ ತಮಾನಾಮ ವೇದಾಚಾರ್ಯಃ ಪುರಾಣಾರ್ಷಿರ್ವಿಷ್ಣು ನಿಯೋಗಾತ್ಕಲಿ ದ್ವಾಪರಯೋಃ ಸಂಧೌ ಕೃಷ್ಣದ್ವೈಪಾಯನಃ ಸಂಬಭೂವೇತಿ ಸ್ಮರಂತಿ |' (ಬ್ರಹ್ಮಸೂತ್ರ, ಶಾಂಕರಭಾಷ್ಯ ೩-೩-೩೨ ನೋಡಿ) ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣದ್ವೈಪಾಯನರು 'ಆಪಾಂತರ ತಮಾಸ್' ಎನ್ನುವ ಚೇತನನ ಅವತಾರವೆಂದು ಶಂಕರಾಚಾರ್ಯರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಇದೂ ಕೂಡ ಅಸಾತ್ವಿಕ ವ್ಯವಹಾರ ಜನಿತ ಜ್ಞಾನವೇ; ಅರ್ಥಾತ್ ತಾಮಸವು. ಶ್ರೀ ವೇದವ್ಯಾಸರ ಬಗ್ಗೆ ಉಂಟಾದ ಈ ಜ್ಞಾನವು ಅಂಧಂತಮಸ್ಸಿಗೆ ಸುಗಮವಾದ ಹಾದಿಯಾಗುವದು.

ಕೆಲವು ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯರು, ಉದಾ : ರೋತ್, ವೇಚರ್, ಮಾಕ್ಸ್ ಮುಲ್ಲರ್, ಮ್ಯಾಕ್ ಡೋನಾಲ್ಡ್, ಕೇಥ್, ಹೋಪ್ ಕಿನ್ಸ್ ಮೊದಲಾದವರು ಶ್ರೀ ವ್ಯಾಸರನ್ನು ಮಿಥಿಕಲ್ (Mythical) ಎಂಬುದಾಗಿ ಚಿತ್ರಿಸುತ್ತ, "Vaishampayana and Vyasa as mentioned, as early as the Taithiriya Aranyaka, but not as authors or editors of the epic which is now their chief claim to recognition [vide - Cambridge History of India (HOPKINS) Vol-I, Page - 252] ಹೀಗೆ ನುಡಿದಿರುವರು. ಇದು ಅತ್ಯಂತ ಹೇಯವಾದದ್ದು. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಡಾ|| ಸರ್ವೇಪಲ್ಲಿ ರಾಧಾಕೃಷ್ಣನ್ ರವರು ಪೂರ್ವೋದಾಹೃತ Western Scholarship ಸುಳಿಗೆ ಸಿಕ್ಕು ಅವರ "The Bhagavad Gita by S. Radhakrishnan" (Introduction Page 4 ) ಎನ್ನುವ ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ -

" We do not know the name of the author of the Gita. almost all the books belonging to the early literature of India are anonymous. The authorship of the Gita is attributed to Vyasa, the legendary compiler of Mahabharatha".

ಈ ಮಾತುಗಳು ಕೇವಲ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯರನ್ನು ತೃಪ್ತಿಪಡಿಸುವದಕ್ಕಾಗಿ ಆಡಿದವೇ ಹೊರತು ಯಥಾರ್ಥವಲ್ಲ. ಶ್ರೀ ರಾಧಾಕೃಷ್ಣನ್‌ರವರು ಪಂಡಿತರು; ನಿರ್ಮತರರು. ಅವರಿಗೆ ಯಥಾರ್ಥವಗಾಹನ ಉಂಟಾದದ್ದೇ ಆಗಿದ್ದರೆ, ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರ ಸಂಪರ್ಕ ನನಗೆ ಇರುವ ಪ್ರಯುಕ್ತ ಅವರ ವಿಚಾರಸರಣಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಇದು ನನ್ನ ಅನಿಸಿಕೆ.

ಇಂತಹ ಮಹಿಮೋಪೇತ ದಿವ್ಯತರವಾದ ಶ್ರೀ ವೇದವ್ಯಾಸರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸಕ್ತವಾದ ವಿಷಯವನ್ನು ಇಂಗ್ಲೀಷದ "ಭಿನತ್ ಕನೀನ ಓದನಂ" ಇತ್ಯಾದಿ ಮಂತ್ರಗಳು; ಗೋಪಥ ಬ್ರಾಹ್ಮಣದಲ್ಲಿ (೧-೨೯) "ಏತಸ್ಮಾದ್ ವ್ಯಾಸಃ ಪುರೋವಾಚ", ತೈತ್ತಿರಿಯಾರಣ್ಯದಲ್ಲಿ (೧-೯-೩೫) "ಸಹೋವಾಚ ವ್ಯಾಸಃ ಸಪರಾಶಯಃ", ಶತಪಥ ಬ್ರಾಹ್ಮಣದಲ್ಲಿ (೧೪-೫-೫-೨೧) "ಪಾರಾಶರ್ಯೋ ಚಾತೂಕರ್ಣಾತ್". ಹೀಗೆ ಲೌಕಿಕ ಪಾರಮಾರ್ಥಿಕ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡಲು 'ಸಾಮವಿಧಾನ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ' ಮತ್ತು ಭಾರತ ಭಾಗವತಾದಿ ಸಚ್ಚಾಸ್ತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಮಾಣಪ್ರಮಿತವಾಗಿ ಉಪವರ್ಣಿತಗಳಾಗಿವೆ. "ಸರ್ವವೇದ ವಿದಾಂ ಶ್ರೀಷ್ಠೋ ವ್ಯಾಸಃ ಸತ್ಯವತೀ ಸುತಃ" ಎಂಬುದಾಗಿ ಮಹಾಭಾರತ ಶಾಂತಿಪರ್ವದಲ್ಲಿ (೨-೧) ವರ್ಣಿತವಾಗಿದೆ. "ಭಗವಾನ್ ನಾರಯಣೋ ವ್ಯಾಸತ್ವೇನಾತವತಾರ" ಎಂಬುದಾಗಿ ಸಾಕ್ಷಾತ್ ಕಮಲಜಾಪತಿ ಶ್ರೀಮನ್ನಾರಾಯಣನೇ, ಪರಮ ಸುಂದರನಾದ ಜ್ಞಾನರಶ್ಮಿಯಾದ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣದ್ವೈಪಾಯನರು ಎಂಬುದೇ ಸಿದ್ಧಾಂತವು.

|| ಇತಿ ಶಂ ||

|| ಶ್ರೀಮದ್ವಹನುಮದ್ವೀಮ ಮದ್ವಾಂತರ್ಗತ ಶ್ರೀರಾಮಕೃಷ್ಣ ವೇದವ್ಯಾಸಾತ್ಮಕ ಶ್ರೀ ಲಕ್ಷ್ಮೀಹಯಗ್ರೀವಾರ್ಪಣಮಸ್ತು ||